

Yttrande

Datum
2018-11-07

Diarienummer
101-5031-2018

Miljö- och energidepartementet
c/o Kemikalieenheten

Remiss om gruvavfallsfinansieringsutredningens betänkande Statens gruvliga risker (SOU 2018:59)

Er beteckning: M2018/01962/Ke

Utredningens förslag

Syfte och målsättning med säkerheten

Utredarna föreslår regler för att definiera vad säkerheten ska täcka. Omfattningen av efterbehandlingskraven kopplas till den efterbehandlingsplan som ska lämnas in utifrån reglering i utvinningsavfallsförordningen. Revidering ska ske av planen och därmed även säkerheten vart femte år. En verksamhet ska inte tillåtas att bedrivas utan fullgod säkerhet. Länsstyrelsen anser att förslagen om hur en säkerhet ska räknas ut är bra då det bör minska risken att storleken på säkerheten är för liten. De föreslagna övergångsbestämmelserna bedöms säkerställa att även nu befintliga ekonomiska säkerheter uppnår de ställda kraven i reglerna. Tillsynsmyndigheten har bland annat möjlighet att bestämma tidpunkten för när en uppdatering av efterbehandlingsplanen och därmed även uträkningen av den ekonomiska säkerheten ska vara genomförd.

Länsstyrelsen ser en del praktiska problem med förslaget att verksamhet inte får bedrivas utan fullgod säkerhet. Vid uppstart av en verksamhet är detta ett bra krav för att tillse att en verksamhet inte drivs med en för liten eller helt utan ekonomisk säkerhet. Det är inte tydligt i de föreslagna reglerna om det även gäller när en verksamhet byter ägare. Samma risk att en verksamhet drivs utan fullgod säkerhet finns vid dessa tillfällen.

Uträkning av säkerhetens storlek

Utredarna föreslår att reglerna för vad en säkerhet ska täcka ska stramas upp. Det ska bland annat bli tydligt att kostnader för arbete och transporter av täckningsmassor ska räknas med. Beräkningen ska även innehålla ett osäkerhetspåslag på 75%. Man ska även ta hänsyn till framtida pris- och löneutveckling. Länsstyrelsen ser positivt på denna likriktning för hur en säkerhet ska räknas ut då det ökar förutsägbarheten både för verksamhetsutövare och tillsynsmyndighet.

Endast två former av säkerhet

Utredarna föreslår att endast bankgarantier och deposition av kontanta medel ska godkännas som ekonomiska säkerheter för gruvverksamheter. Länsstyrelsen anser att de föreslagna formerna för ekonomiska säkerheter är de som bedöms som mest betryggande och ger tillsynsmyndigheten störst möjlighet att realisera om säkerheten behöver användas. Länsstyrelsen har erfarenhet från andra branscher där man ställt säkerheter i form av exempelvis moderbolagsborgen. Det har varit mycket svårt för oss att bedöma om dessa säkerheter är tillräckliga i varje enskilt fall. Vi har även haft svårigheter att bedöma ekonomiska säkerheter som inte finns hos något svensk kreditinstitut.

En ny tillsynsmyndighet

Riksgäldkontoret föreslås bli ny tillsynsmyndighet för de ekonomiska säkerheterna för gruvor, då de har en omfattande ekonomisk kompetens. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att det förtydligas hur den kompetens som finns på Mark- och miljödomstolen, Länsstyrelser och kommuner angående vilka miljömässiga aspekter som påverkar den ekonomiska säkerhetens storlek tas omhand av Riksgäldkontoret.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen är överens med utredarna angående problembeskrivningen och bedömer att de föreslagna åtgärderna ökar förutsägbarheten angående omfattning och form av ekonomisk säkerhet både för gruvverksamheter och myndigheter.

Bakgrundsinformation

Utredningen är en del av ett större uppdrag som handlar om gruvavfall. SGU och Naturvårdsverket har i ett gemensamt uppdrag tagit fram en strategi för hantering av gruvavfall. Denna SOU är en fördjupad utredning angående de ekonomiska riskerna som staten har i samband med gruvexploateringar.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Landshövding Maria Larsson med enhetschef Katja Sällström som föredragande.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

2018-11-07

101-5031-2018